

Basiscursus compressietherapie in de paramedische praktijk

Docenten	Drs. K. Stuyt Mevr. N. Wassink Mevr. S. Ritskes Mevr. L de Jong
Bedrijf	FysioTek
Plaats	Arnhem
Datum	29-06-2021

Inhoud

Inleiding	3
Onderwerpen	5
Vooropleiding en verwachting	5
Duur	5
Groepsgrootte	5
Vereiste aanwezigheid	5
Doelstellingen:.....	6
Studiebelastingen.....	7
Toetsing	7
Kosten.....	7
Accreditatie	7

Inleiding

Deze cursus is in 2005 oorspronkelijk ontwikkeld voor oedeemfysiotherapeuten en oncologische fysiotherapeuten. De opleiding is destijds ontstaan om de therapeuten voldoende praktische vaardigheden bij te brengen, om klantgerichte, kwalitatief hoogstaande compressiezorg met therapeutisch elastische kousen (TEK) te leveren. In de afgelopen 15 jaar is de cursus meerdere malen geactualiseerd conform de laatste inzichten en verbeterd op geleide van suggesties die cursisten hebben aangedragen.

Deze scholing is momenteel dan ook bedoeld voor andere HBO geschoolde paramedici die behoefte hebben aan theoretische en praktische vaardigheidsoefeningen in het aanmeten en leveren van therapeutisch elastische kousen.

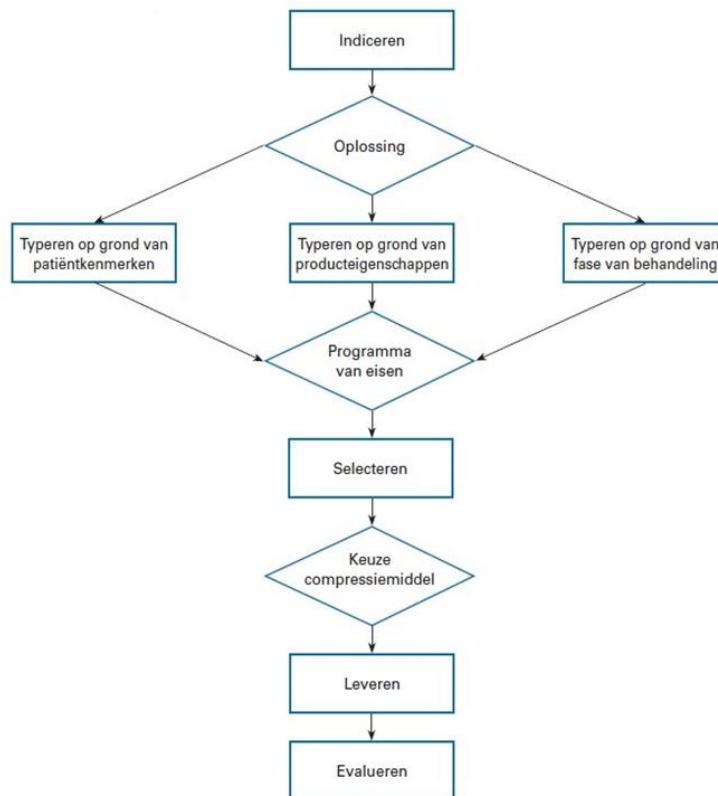
Het aanmeten van therapeutisch elastische kousen is voor bijvoorbeeld een oedeemtherapeut vaak een logische maar ook medisch interessante uitbreiding van de activiteiten binnen de praktijk. Als algemeen fysiotherapeut kan het ook een mooie aanvulling op de huidige kennis en kunde zijn. Zeker voor fysiotherapeuten werkzaam in het geriatrische werkveld kan dit een hele mooie aanvulling zijn. Vaak bent u hierdoor al gewend om multidisciplinair te werken met bijvoorbeeld de thuiszorg. U kunt dan de schakel zijn tussen de gezwachtelde patiënt die therapeutisch elastische kousen nodig heeft en de thuiszorg. Doordat de contacten vaak al goed lopen en de patiënt hierdoor niet nog een paramedici over de vloer krijgt is dit voor zowel de patiënt als alle betrokken disciplines een mooie toegevoegde waarde. Als algemeen fysiotherapeut kunt u tevens ook deze opleiding volgen om juist de oedeem-/ oncologisch fysiotherapeut in de praktijk te kunnen ondersteunen.

Bent u een huidtherapeut dan kan het ook zijn dat u als huidtherapeut tijdens de opleiding wel hebt geleerd om TEK aan te meten, maar heeft u behoefte aan een opfrissing van uw vaardigheid, zodat u de fijne kneepjes van het vak echt in de vingers krijgt.

Daarnaast is het ook mogelijk om als wondverpleegkundige deze opleiding te volgen, door uw medische achtergrond sluit deze opleiding mooi aan en kunt u straks binnen de organisatie zorgdragen voor het leveren van therapeutisch elastische kousen en overige compressie hulpmiddelen. Hierdoor kan er nog sneller geschakeld worden in de wondgenezingsfase en in het voorkomen van toekomstige wonden doordat de cliënten sneller voorzien kunnen worden van de juiste hulpmiddelen.

Hulpmiddelenzorg door de oedeem-/huid-/fysiotherapeut en/of wondverpleegkundige betekent in veel gevallen een integrale benadering van de patiënt en daardoor een kwalitatieve verbetering van de zorg.

De cursus is opgebouwd uit modules en gestructureerd volgens het model dat door het College van zorgverzekeringen is ontwikkeld (Figuur 1).

Figuur 1 Het zorgproces van de keuze van een hulpmiddel, uit expertdocument-compressietherapie 2015

In deze cursus wordt er in het bijzonder ingezoomd op het proces dat zich afspeelt rondom de verstrekking van therapeutisch elastische kousen en wordt elke processtap (indiceren, typeren, selecteren en evalueren) dat hierbij behoort toegelicht en uitgewerkt.

Doordat we tijdens deze 3 dagen veel tijd besteden aan de praktische vaardigheid van het aan het aanmeten van been- en armkousen bent u in staat om na dag 2 al vertrouwd een kous op te kunnen meten bij uw patiënten. Het aanmeten van een panty, handschoenen is hier ook een onderdeel van.

Ten slotte wordt de cursus afgesloten met een theorie en een praktijk eindtoets.

Onderwerpen

- Anatomie, fysiologie en pathofysiologie van de huid, het bloedvatstelsel en het lymfatische systeem
- Anamnese/intake
  - Wat heeft u allemaal nodig in uw behandelkamer om goed te kunnen aanmeten
- Welke indicaties horen er bij een TEK
- Typeren van de kous aan de hand van casuïstieken.
  - Op grond van patiënten kenmerken
  - Op grond van product eigenschappen
  - Op grond van fase van de behandeling.
- Welk soort TEK hoort bij welke indicatie
- Selecteren van de TEK aan de hand van diverse casuïstieken.
- Aanmeten van een beenkous, panty, handschoen en armkous
- Informeren, instrueren en adviseren van de patiënt bij het gebruik van een TEK
- Afleveren van de TEK
  - Retourkousen – Klachten voorkomen & oplossen, garantie op kousen en eventuele oorzaken van een klacht.
- Adequate administratie in de hulpmiddelenzorg
- Indiceren, typen en verstrekken van diverse aan- en uittrekhulpmiddelen
- Korte introductie van welke verbandmiddelen u kunt gebruiken als aanvulling op uw (oedeem) behandeling.

Vooropleiding en verwachting

Aan deze cursus nemen HBO geschoolde paramedici deel die affiniteit hebben met oedeembehandeling en compressietherapie in de breedste zin van het woord. Van de deelnemers wordt tijdens de cursusdagen een actieve houding verwacht en een beroep gedaan op zelfstandigheid en discipline om door middel van zelfstudie de cursus te kunnen doorlopen.

Duur

Tijdens de cursus wordt op drie dagdelen, zijnde de middagen of avonden, of gedurende de dag kennisgemaakt met diverse pathologieën, de maatname van arm- en beenkousen en aan- en uittrekhulpmiddelen. Tevens wordt er nog even kort stilgestaan bij eventuele toepassing van verbandmiddelen als aanvulling op je behandeling wanneer het inzetten van een TEK niet wenselijk en/of voldoende is. Verhouding is 40% theorie en 60% praktijk.

Groepsgrootte

De opleiding wordt gedurende het hele jaar diverse keren gegeven. Dit kan in een klassikale setting waarbij een minimum van 5 en een maximum van 25 cursisten is om een goede interactie te kunnen waarborgen. Tevens is er de mogelijkheid om de opleiding in company te volgen, hiervoor geldt een minimum van 5 cursisten. Inschrijving gebeurt op volgorde van aanmelding.

Vereiste aanwezigheid

Voor de cursus geldt een aanwezigheidsverplichting van 100% om aan de gestelde doelen te kunnen voldoen en in aanmerking te komen voor accreditatie.

Doelstellingen:

Aan het einde van de 3 daagse scholing is de cursist in staat om:

- Therapeutisch Elastische kousen te indiceren, typeren, aan te meten.
- Op grond van het klinische beeld, fysieke kenmerken en de activiteiten die patiënt uitvoert de vereiste producteigenschappen van de therapeutisch elastische kous vast te stellen (selecteren)
  - Uit verschillende assortimenten een product selecteren dat voldoet aan het Programma van Eisen (PvE);
- Afleveren van de Therapeutisch elastische kousen met de daarbij behorende instructies.
- Aan- en uittrekhulpmiddelen te indiceren, typeren en te verstrekken
  - In samenwerking met een ergotherapeut
- De administratie rondom compressiehulpmiddelen zelfstandig afhandelen.
  - Inclusief eventuele klachten.
- Verbandmiddelen te indiceren, selecteren en te verstrekken indien dit nodig is voor de compressie behandeling van de patiënt.

De therapeut kan/verwerft:

- Een bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de zorg voor een patiënt met oedeem en flebologische problematiek door het eigen functioneren in de individuele zorg en in samenwerkingsverband te reflecteren.
- Kwaliteitscriteria ontwikkelen en feedback geven met betrekking tot therapeutische been- en armkousen en deze toepassen in de dagelijkse praktijk.
- Samenwerken met andere specialisten die betrokken zijn bij de zorg van de patiënt met oedeem en/of flebologische problematiek die behandeld wordt met behulp van therapeutisch elastische kousen.
- Voorlichting geven aan de patiënt en/of naasten over oedeem, flebologische problematiek en de behandeling daarvan met therapeutische elastische arm kousen, daarbij rekening houdend met de psychosociale gevolgen voor de patiënt.
- Vaardigheden bij een patiënt met oedeem, flebologische problematiek en therapeutische elastische kousen.
  - Ambulante compressietherapie toepassen
  - Therapeutisch elastische kousen aanmeten /afleveren
  - Praktische adviezen geven aan- en bespreken met de patiënt

Studiebelastingen

Omschrijving per cursusonderdeel	Studiebelastingen (SBU)
Vorbereiding en opdrachten uit te voeren thuis/werk	5
Uren door docent begeleid	24
Totaal aantal SBU's	29

Toetsing

De eindtoets bestaat uit een theoriegedeelte en een praktijkgedeelte. Voor beide onderdelen dient een voldoende te worden behaald.

Kosten

Om een prijsindicatie te krijgen voor de opleiding is het raadzaam om even contact op te nemen met FysioTek (+31 (0)26 4463 175 of info@fysiotek.nl).

Accreditatie

Op dit moment is de opleiding door zowel Koninklijk genootschap voor Fysiotherapie KRF NL (30264) met 23 punten (oedeemtherapeut/Vrije deel) als door Stichting Keurmerk Fysiotherapie (SKF) geaccrediteerd (426340) met 26 punten. Door Stichting Kwaliteitsregister Paramedisci (ADAP) (429356) met 21 punten.

Bent u geïnteresseerd in de opleiding of wilt u meer informatie ontvangen dit kan middels een formulier op onze website:

www.fysiotek.nl

Op naar een prettige samenwerking,

team FysioTek

Sonsbeekweg 38 | 6814 BD Arnhem
T +31 (0)26 4463 175 | F +31 (0)26 4463 176
E: info@fysiotek.nl | I: www.fysiotek.nl